

Zelzate

Kruipende selderij

24 juli 2011

Ze waren met drie en ze kwamen uit Zelzate. Drie heren in deftig zwart, met bolhoeden en een strikje. Desondanks zag je direct dat ernst hier ver te zoeken was. Nee, niet Jansen en Janssen want die waren maar met twee en ze hadden ook maar twee dimensies. *De Drie Charels* waren het. Ze vertegenwoordigden mijn eerste contact met het „echte“ toneel. Levende mensen die zomaar, op het eigenste ogenblik, het verhaal opvoerden waar ze zelf deel van uitmaakten. Terwijl je er zat op te kijken. Heel iets anders dan film. Daar was alles al van tevoren vastgelegd. En er liepen altijd strepen door het beeld.

De Drie Charels vormden een toneelgroep die stad en land afreisde doorheen heel Vlaanderen. Met stukken die door één van hen, Roger Piers, waren geschreven. Vlaamse leute in het kwadraat. Toen ik met moeder mee mocht traden ze op in een cinemazaal in mijn geboortedorp. De enige bioscoop die ook een podium had dat groot genoeg was om er toneel op te spelen. Ik weet nog dat een vriendelijke dame probeerde ons een boekje te verkopen maar of haar dat ook gelukt is dat kan ik niet zeggen. Wat ik me verder meen te herinneren is dat het stuk ging over de belevenissen van de Charels (natuurlijk) die wat te doen hadden met cocaïne. In een tijd dat er om „verdovende middelen“ nog kon gelachen worden. Wegens heel erg ver van ons bed. Toen.

De Drie Charels waren een begrip in Vlaanderen. Iedereen kende ze, minstens als naam. Roger Piers schreef zijn stukken op maat gemaakt voor zijn acteurs. Er werd ook gezongen en gedanst zodat het eigenlijk totaalspektakels waren. Piers moet wel zeer productief geweest zijn want zolang het gezelschap leefde werden er ongeveer veertig verschillende stukken opgevoerd. Uiteindelijk overleed het gezelschap door de nogal stormachtige opkomst van de televisie. Die bracht dure buitenlandse producties die glamoureus fonkelden bij de toeschouwers thuis en daar konden de Charels niet tegenop.

Ook op nog een andere manier is Zelzate in mijn geest verankerd met toneel. Ik heb daar voor het eerst een toneelstuk geregisseerd. „*Zwijg Kleine*“ van de illustere onbekende *Fitzgerald Kusz*. Over een communiefeest waarvan de communiekant het centrum moest zijn maar waar hij voortdurend het zwijgen wordt opgelegd door de volwassenen. Er wordt nogal kwistig drank geserveerd en langzaam komt de ware aard van de personages naar boven. Het feest loopt uit de hand... Voordien had ons gezelschap het stuk zelf gespeeld en nog maanden nadien werd ik woest bij het horen van „Aspergeroosop“. Dat was hetgeen er werd opgediend bij het feestmaal en dat we, zogenaamd met veel smaak, moesten verorberen. Het goedje was meestal lauw en tamelijk afstotelijk. En ik moet sowieso al geen asperges...

Mietje

Dan kom ik nog eens in Zelzate, mis ik toch wel twee dingen waar je niet naast kan kijken! Naast één in elk geval niet: op de Grote Markt moet ergens een *Leopardtank* staan. Ik heb hem niet gezien. De Markt is nu eenmaal groot... Lang, eigenlijk. Waarschijnlijk ben ik aan het verkeerde einde gepasseerd.

Dat oorlogstuig is daar gekomen toen de verplichte legerdienst werd afgeschaft en de kazernes in Duitsland werden ontmanteld. Daardoor zaten er nogal wat compagnieën met allerlei spul waarmee ze niets meer konden aanvangen. Zo werden er hier en daar in het land wat tanks rondgestrooid. Naar aanleiding van de zestigste verjaardag van de

gevechten te Zelzate werd door de *Pantsercavallerieschool - Regiment Gidsen* een Leopardtank geschonken aan Zelzate. Die staat daar nu als blijvend aandenken. Zelzate was immers niet zonder strategisch belang omdat het aan het kanaal Gent-Terneuzen lag en een brug had over die waterloop. Er werd dus slag om geleverd. Met alle nare gevolgen vandien.

Nog iets wat ik heb gemist, of liever iemand, is *Mietje Stroel*. Ik weet niet wat het is maar er schijnt (of scheen) algemeen een fascinatie te bestaan voor beeldjes van kinderen die aan de kleine boodschap toe zijn. Brussel heeft zijn wereldberoemde Manneke, Geraardsbergen heeft een Manneke dat nog veel ouder is, Ellezelle heeft zijn heks Eul Pichoure. Dat laatste monument is weliswaar helemaal niet het beeldje van een kind maar kom. De heks doet wat de anderen ook doen. En Zelzate? Zelzate heeft Mietje Stroel. Een beeldje van een plassend meisje. Mietje is overigens sinds 1976 officieel verloofd met het Brus-

Mietje Stroel

selse Manneke. Je kan het allicht zo gek niet bedenken.

Kan Mietje dan niet de adelbrieven van haar mannelijke soortgenoten voorleggen, ze heeft wel een geschiedenis. Een heleboel geschiedenissen zelfs.

Het is allerm minst duidelijk waar ze vandaan komt. Er zijn verschillende verhalen in omloop. Bijvoorbeeld over een heks die een kind betoverde zodat het een beeldje werd. Omdat het meisje op haar stoep had gepiest. Een ander verhaal heeft het over een kindje dat als een soort mascotte werd meegenomen naar de slag van Ransbeke om de krijgslieden aan te moedigen. Maar dat kindje moest nodig. Dat deed ze dan maar. An Ort und Stelle. Dat bleef in de herinnering hangen en het maakte dat ze later vereeuwigd zou worden als aandenken aan de slag waarin gezegevierd werd. Dan is er ook nog een verhaal van een kind dat meedeed aan de eerste kruistocht en tijdens een processie ook aan de na-

tuur gehoorzaamde. Mietje plaste waar het haar paste.

Wat er ook van waar is, een document uit de 14^e eeuw vermeldde al dat er een stenen beeldje stond op de plaats die nu door Mietje wordt ingenomen. Het ging daarbij om de fontein van „*Kleine Julien*“, of in oud Vlaams „*Julianekensborre*“.

Mietje Stroel heeft een eigen museum! Waar de kleedjes worden tentoongesteld die haar werden aangemeten om haar naaktheid een beetje te bedekken. Om aan de 140 van haar Brusselse verloofde te komen zal ze nog een beetje moeten sparen.

Blaas de kerk in het zwerk

De toren van de Sint-Laurentiuskerk in Zelzate

Wat ook aan de Grote Markt staat en wat ik wel gezien heb is de neogotische *Sint-Laurentiuskerk*. Een raar geval. De toren past eigenlijk helemaal niet bij de rest. Of omgekeerd. De kerk werd ontworpen door de Gentse architect *Edmond de Perre-Montigny* en ze werd ingewijd in 1879. Deze kerk verving een andere die veel kleiner was en die op een andere plaats stond. De industrialisatie van de stad bracht mee dat het aantal inwoners gestaag toenam en die konden uiteindelijk niet meer allemaal in de kerk binnen. Zelfs niet wanneer er in shiften werd gewerkt. Bovendien was dat oude geval al meermaals verbouwd en dat kan je niet blijven doen. Er kwam dus een nieuwe. Daar waar ze nu nog staat. Maar! Toen de Duitsers hier binnen vielen in mei 1940 heeft het Belgische leger de toren van de kerk opgeblazen! Dat gebeurde uit voorzorg opdat die toren de Duitsers niet dienstig zou kunnen zijn als uitkijkpost. Waar men in eerste instantie niet aan had gedacht was dat bij die operatie het

puin op het dak van de kerk zou vallen. Je kan nu eenmaal niet met alles rekening houden. Met de zwaartekracht bijvoorbeeld. Het resultaat was wel dat de gewelven instortten. Pas in 1952 was alle schade hersteld. De neogotische toren werd niet heropgebouwd. Hij werd vervangen door een nieuwe in moderne stijl. Vandaar dat die toren zo detoneert met de rest van het gebouw.

Canis vulgaris

De wandeling had de ondertitel *Canisvliettochten* gekregen. Terecht want een flink deel van de wandeling liep in de nabijheid van of langs die *Canisvlietse Kreek*.

Op mijn zoektocht naar inlichtingen botste ik herhaald op het feit dat een uitleg over de Canisvliet begon met een zinsnede ongeveer als „de Canisvliet kent een lange geschiedenis“.

De Canisvliet Kreek. Niet bepaald klein...

En vervolgens... niets meer. Of in elk geval niet veel. Nogal vreemd voor een gebied dat verondersteld wordt ook in het verleden interessant geweest te zijn. Tenslotte landde ik op een ingewikkelde historische verhandeling die wemelde van oorlogen, verdragen, natuurlijke- en vrijwillige overstromingen, dijken en dijkdoorbraken. Het hield niet op. Ik zal er hier maar niet op ingaan want dan zou ik er onvermijdelijk zelf in verdwalen.

Eerst moet ik iets uitleggen.

Het moet wel tijdens een aardrijkskundeles geweest zijn dat de meester in de lagere school een oude

landkaart ontrolde om ons iets diets te maken over de Schelde. „Onze zuidelijke gemeentegrens“, zei de man. Maar wat merkten wij op? Bovenaan die kaart stond er „*Hont of Westerschelde*“. Dat vonden wij komiek. Een rivier die ook een hond was. Kon die dan blaffen? De slimsten onder ons wisten ook dat het bovendien nog eens volkomen verkeerd gespeld was. Je sprak immers over honden en niet over honten! Gniffel, gniffel...

Wisten wij veel dat „hont“ een oud woord was met een niet al te duidelijke stamboom. Algemeen werd ermee een modderig gebied bij de monding van een rivier aangeduid.

Zoals de Hont daar op de kaart van de meester uitgetekend stond, zo was ze niet altijd geweest. Ook dat wisten we natuurlijk niet.

De Hont moet zo rond het begin van onze jaartelling ontstaan zijn. In het jaar nul dus. Aanvankelijk mondde de Schelde veel noordelijker in zee uit. Toen delen van de strandwal werden weggeslagen ontstonden er zeearmen en kreeg de Schelde via de huidige Oosterschelde een verbinding met de Noordzee.

Aanvankelijk was de Honte een brede en ondiepe zeearm die in verbinding stond met de Oosterschelde. Vanaf de 8^e eeuw werd de Honte steeds dieper, en tenslotte werd hij de belangrijkste verbinding tussen de Schelde en de Noordzee. Uit een schriftelijke bron uit 1318 blijkt dat wat nu Oosterschelde heet toen de oude Schelde werd genoemd. De Honte is dan de nieuwe Schelde. Vanaf de 15^e eeuw was op de Hont scheepvaart mogelijk.

Ondertussen heb ik nergens een verklaring gevonden voor de naam van het gebied Canisvliet. Mogelijk dat iemand „Hont“ ook, net als wij vroeger, verkeerd heeft geïnterpreteerd als de viervoeter, er een Latijnse draai heeft aan gegeven en zo tot die „Canis“ is gekomen. Misschien. Het is maar een speculatietje van mijnentwege.

Er moet even duidelijk gesteld worden dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen „*Canisvliet*“ en de „*Canisvlietse Kreek*“. Het eerste is een veel uitgebreider gebied, het tweede is het nog aanwezige water.

Ik vertel dit alles even omdat de Canisvliet ooit een zijarm was van de Honte. Na de sluiting van de Graaf Jansdijk in 1790 en van de Sasdijk, kon het gebied deels worden drooggelegd. Het bleef onbewoond landbouwland met brak water. Begin jaren zestig van vorige eeuw vond er een ruilverkaveling plaats. Er bestonden vuige plannen om het gebied voor altijd om zeep te helpen. De ornitholoog *Johan van den Steen* uit Sas van Gent wist echter te verhinderen dat het gebied werd opgespoten met grond die beschikbaar kwam bij het verbreden van het kanaal van Gent naar Terneuzen.

Canisvliet is nu een poldergebied en een natuurreservaat bij *Westdorpe* in de Nederlandse provincie Zeeland. Het totale gebied is 450 hectare groot. Hiervan is het natuurontwikkelingsgebied 100 hectare. Het water zelf strekt zich uit over 142 hectare. Het gebied wordt beheerd door Staatsbosbeheer.

Het is dus wel duidelijk dat de Canisvlietse Kreek een groot deel van Canisvliet is. Het ging lange tijd niet goed met de waterkwaliteit van de kreek. Maar eind jaren negentig van vorige eeuw werd de boel gesaneerd. Het was de zaak om wat decennia lang was scheefgegaan werd rechtgetrokken. Niet direct eenvoudig. De grootste boosdoener was het lozen van sterk vervuild water vanuit België via de Reigerskil. De kreek vormt immers aan de zuidzijde bijna de grens tussen Nederland en België. Net over de grens bij het gebied ligt Zelzate. De geleverde inspanningen droegen vrucht.

In de Canisvliet komen nu behalve opvallend jonge bossen ook allerlei dieren- en plantensoorten voor. Zo herbergt het gebied een paar in Nederland nagenoeg uitgestorven plantensoorten. Zoals de platte bies en het kruipend moerasscherm. Dat laatste is een soort selderij.

Het dorp in het westen

Het centrum van Westdorpe met de kerk.

Westdorpe is een dorp nabij Axel, in de gemeente Terneuzen. Om het dorp een naam te geven heeft men het niet te ver gezocht: het is zo genoemd vanwege de westelijke ligging ten opzichte van de stad Axel. Westdorpe ligt langs de *Graaf Jansdijk* en is een mooi voorbeeld van een dijkdorp met lintbebouwing. Westdorpe is daardoor het op één na langste dorp van Nederland. Het dorp bestaat al lang en het heeft doorheen de eeuwen nogal wat te lijden gehad. Zowel door toedoen van de natuur als door de handelingen van mensen.

Rond 1400 overstroomde de Braakman en daardoor verdween een deel van

het dorp volledig van de kaart. De infame Sint-Elisabethsvloed zorgde er vier jaar later voor dat het noordelijk deel wegspoelde. De Graaf Jansdijk was toen nog niet aangelegd. Het zuidelijke deel van het dorp verdronk in 1586 wanneer Prins Maurits de stad Axel inneemt en Westdorpe laat overstromen om Axel te behouden.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog, in de periode van 21 tot 23 mei 1940, leed Westdorpe zwaar onder artilleriebeschietingen. Het dorp lag op een strategische plaats doordat er een brug over het kanaal Gent-Terneuzen was. Zo raakte het in het frontgebied tussen terugtrekkende Franse, Belgische en Nederlandse troepen en het oprukkende Duitse leger.

Nog voor de beschietingen begonnen was het dorp op bevel verlaten. Daarna toonden de Belgen zich van hun beste kant door het te plunderen en grotendeels te vernielen. België zond zijn zonen uit. Onder andere werd de kerk uit 1886 onherstelbaar beschadigd. Vermoedelijk omwille van dubieuze strategische redenen. Misschien waren daar dezelfde

genieën aan het werk die in Zelzate de kerk hadden laten instorten.

Kreek zonder molen

Langs de Molenkreek

Het zal ondertussen wel al duidelijk zijn dat wat Mietje produceerde niet het enige water was wat er op deze tocht te wachten lag. Bij Westdorpe ligt nog een langgerekte plas: de Molenkreek. Vóór 1962 was de kreek een onderdeel van een groter krekensysteem waarvan ook de Canisvlietse Kreek een deel was. De gronden van de polders waren laag gelegen en daardoor nat. Een bijzonder biotoop en de natuurwaarde ervan was groot. Bij het verbreden van het kanaal in 1962 hebben de krekens hun huidige vorm gekregen. Dat kwam doordat de omliggende gronden werden opgespoten met baggerspecie. Een niet zo goed idee want die baggerspecie is zelden

een zegen voor de natuur. Om velerlei redenen waarvan de historische vervuiling van dat soort grond er één is. Op die manier werd een gedeelte van de toenmalige kreek gedempt waardoor de Canisvlietse Kreek en de Molenkreek van elkaar geïsoleerd werden.

Destijds was de waterkwaliteit matig tot slecht. Door teveel voedingsstoffen in het water was er een bijna permanente algenbloei. Het water werd daardoor ondoorzichtig. De waterplanten hielden het voor bekeken en de visstand was zeer eenzijdig. Bijna uitsluitend brasem. Al was de toestand in de Molenkreek toch net iets beter dan dat het geval was in de Canisvlietse Kreek. Kwade pier waren vooral de lozingen van huishoudelijk afvalwater in het verleden. Verder ook de smeerlapperij die uit het baggerslib aan de oppervlakte kwam, het uitspoelen van meststoffen uit de omliggende akkers en natuurlijke verlanding. Door diverse maatregelen is dit alles nu voor het grootste deel ten goede gekeerd.

De dijk van de graaf

Het gegeven waaraan Westdorpe zijn langgerekt uiterlijk dankt is hier al ter sprake gekomen: de Graaf Jansdijk. Het is een dijk die ten zuiden van de Noordzee en de Westerschelde door het landschap ligt. Let wel: niet zomaar een dijkje maar een flink kunstwerk dat ooit liep van Duinkerke tot Sas van Gent. Zo doorkruiste hij Nord-Pas-de-Calais in Frankrijk, de Belgische provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen en het Nederlandse Zeeuws-Vlaanderen. Niet mis!

In dit waterrijke, laaggelegen land waren dijken van levensbelang. Reeds in de 9^e eeuw beschermden dijken de inwoners tegen stormvloed van de Noordzee en de Westerschelde.

Indien ik het goed begrepen heb zijn er twee Jannen in het spel in verband met deze dijk. Sint Anna ter Muiden en Axel werden verbonden door een dijk. Die kwam er op initiatief van Jan I van Namen, de zoon van de Vlaamse graaf Gwijde van Dampierre. Dat was al iets. Overstromingen in de 13^e en 14^e eeuw zorgden ervoor dat het nodig werd om de dijken die al bestonden aaneen te sluiten. Onder het bewind en het goedkeurend oog van de Bourgondische hertog Jan zonder Vrees begonnen lokale polders hun dijken te verstevigen. Het resultaat was een dijk die niet hoog was maar die niettemin eeuwenlang belangrijk bleef als waterkering. Hij geeft nu nog, bijvoorbeeld, aan tot waar het zeewater vrij spel had in de middeleeuwen.

Heden ten dage heeft de dijk geen functie meer maar toch is hij redelijk goed bewaard gebleven. Op sommige plaatsen althans. Elders is hij soms volledig afgegraven.

De brug over het kanaal bij Sas van Gent

In zijn sas

Het traject van de wandeling aarzelde even nabij het grondgebied van Sas van Gent. De geschiedenis van dit stadje hangt nauw samen met de zoektocht van de stad Gent naar een verbinding met de zee. In de 13^e eeuw hadden de Gentenaars de Lieve gegraven. Daardoor werd Gent via het Zwin verbonden met de Noordzee. Maar dat hield niet stand omdat het Zwin verzandde! Dus zaten ze daar in Gent tegen dat zand aan te kijken en konden ze niet meer naar zee varen. Onder de

Spaanse koning Filips I kreeg men in de 16^e eeuw een vergunning om op eigen kosten een vaart te graven. Ditmaal noordwaarts naar de Honte. Er was echter een complicatie: de Graaf Jansdijk mocht niet doorbroken worden. Daardoor moesten de goederen ter hoogte van de dijk worden overgeslagen. Er bestaat nu nog een grensdorp dat Overslag heet. Geen toeval.

Keizer Karel V gaf in 1549 uiteindelijk zijn geboortestad de toestemming om de Graaf Jansdijk te doorbreken. Dat moest dan wel gebeuren met een sluis of sas. Daar werd aan begonnen in 1551. Bij het bouwen van de sluis en het graven van de nieuwe waterweg de Sassevaart, ontstond een kleine nederzetting en ziedaar, dat werd Sas van Gent.

Het stadje lag daar maar mooi op een plaats die voor velen interessant was en die er een begerig oog lieten op vallen. Dat had men wel in het snuitje en dus werd de stad versterkt. De Gentenaars bouwden een schans om de sluis te beschermen. Niets te vroeg want reeds in 1572 werd Sas van Gent aangevallen door de Watergeuzen. Die van Gent hadden blijkbaar hun werk niet goed genoeg gedaan want het stadje werd veroverd en in brand gestoken. De sluis werd vernield. Ze bleven daar niet met de duimen zitten draaien, de schade werd hersteld en de sluis kon in 1577 weer gebruikt worden. Ook de vestingwerken werden uitgebreid. Er kwam een wal met vier bastions en daaromheen een gracht. Zo ging het nog eeuwenlang verder. De Staatsen waaiden hier voorbij en bepaalden wat er moest gebeuren. Sas van Gent werd heroverd door de hertog van Parma. Na verraad van de baljuw van het Land van Waas, Servaas van Steeland. De Fransen staken de boel ook nog eens in brand. Het ging maar door.

Al die tijd konden de Gentenaars het wel op hun buik schrijven om het kanaal ten volle te gebruiken. Pas bij de hereniging van de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden in 1815 kon er weer worden gedacht aan een kanaal naar de Honte. In 1823 besliste Koning Willem I om de Sassevaart te verlengen naar Terneuzen. Het werd zo het kanaal Gent-Terneuzen.

Tol maar geen speelgoed

Zelzate heeft een haven. Niet zo erg verwonderlijk omdat de stad langs het kanaal ligt. Een jachthaven ook. En langs die haven staat een in het oog lopend gebouw: Het Tolkantoor. Tot in de jaren vijftig van vorige eeuw moesten schippers op het Kanaal van Gent-Terneuzen aanleggen bij dit Tolkantoor om er de nodige douaneformaliteiten te vervullen. Het neoclassicistische gebouw stond er sinds 1910. Er waren destijds geen kosten aan gespaard want de gebruikte materialen waren meestal duur: rode bakstenen muren, kolommen, bogen en sierlijsten van blauwe hardsteen en Luxemburgse leien op het dak.

Het voormalige Tolkantoor

Het Psychiatrisch Centrum Sint-Jan-Baptist

Het hoofdgebouw is vrij smal en bestond vroeger voornamelijk uit kleine bureau's en een gang met loketten.

Jarenlang heeft het gebouw, ondanks zijn status, staan verkommeren tot een bouwval maar in 1999 werd het aangekocht en de nieuwe eigenaars hebben het helemaal gerestaureerd. Het kostte hen drie jaar werk. Nu is het een Bed and Breakfast. Met een Japanse tuin en een permanente kunsttentoonstelling.

Laatste halte

Er lag nog één oponthoud op onze wandelweg voordat het eindpunt werd bereikt. Een streng ogend, kloosterachtig en zeer uitgebreid gebouwencomplex: het Psychiatrisch Centrum Sint-Jan-Baptist van de Broeders van Liefde.

Al is het zo dat sommigen het als een krankzinnige activiteit beschouwen om tientallen kilometer te gaan stappen om weer op dezelfde plaats aan te komen, het lag niet daaraan dat ik hier terecht kwam. Er was daar simpelweg een rust- en controlepost voorzien. Ja, je moet het niet te ver zoeken ook, nietwaar?

In Gent bestond er een psychiatrisch centrum dat een lang gevestigde reputatie had. Het instituut dat Dokter Guislain er vestigde. „t Giesling“ zoals ze dat in Gent zeggen. Daar hadden ze teveel patiënten en dus werd er uitgekeken om de zogenaamde „werkbekwame“ patiënten ergens anders onder te brengen. Er werd van uitgegaan dat het werken in de open lucht een heilzame werking zou hebben op de geestelijke gezondheid. Eerst werden de boeren in de omtrek van

Gent gepolst maar die hadden er geen oren naar om „zotten“ onder te brengen en in te zetten op hun hoeve. Daarom werd er een terrein aangekocht in Zelzate, waar drie broeders en dertig patiënten een stuk woeste grond, De Heide, begonnen te ontginnen, en er een hoeve uitbouwden.

De stichting in Zelzate was dus een bijhuis van het Guislain, een „nevenhoeve“. In 1871 werd het dan officieel een krankzinnigeninrichting. Naast de instelling werd een school

gebouwd, die in 1892 alweer afbrandde. Nadien werden de resten ervan verbouwd tot een nieuwe afdeling.

Er kwamen nog werkplaatsen voor zogenaamde nijverheidsactiviteiten.

De oorlog ging niet ongemerkt aan Sint-Jan-Baptist voorbij. In de Tweede Wereldoorlog kwamen er bij een bombardement 165 obussen op de gebouwen en de omgeving terecht. 12 patiënten konden dat niet meer navertellen.

Vandaag de dag presenteert het Psychiatrisch Centrum zich met de volgende ronkende tekst:

In het psychiatrisch verzorgingstehuis bieden we een aangename leefomgeving voor:

bewoners met een langdurige of blijvende psychische / psychiatrische kwetsbaarheid

bewoners met een verstandelijke beperking.

Vanuit ieders deskundigheid werken we samen met patiënten en bewoners aan hun genezingsproces en aan hun (re-)integratieproces in de maatschappij of in een beschermde woonomgeving.

We streven ernaar dat de patiënt of bewoner centraal staat in het zorg-, behandel- en begeleidingsgebeuren.

'Samen worden we beter' is onze slogan.

't Is maar dat je het weet. Al trof ik dan op het alwetende wijde web een commentaar die niet mals was voor wat er in het instituut met de patiënten werd gedaan. Er was daar sprake van slavenarbeid en uitbuiting. Iemand met een grief allicht.

Bij het verlaten van de controlezaal wezen de pijltjes de weg doorheen een kort tunneltje. Daar hing aan de wand een groot wit bord met de volgende tekst:

*Op stille wollen
sokken
Wandel ik door een
urenlange gang
Stille diepe brokken
Die duren
maandenlang*

nico

Kijk, daarvan word ik nu stil, zie...

UBI MEL IBI FEL

© 2011 Michel Christiaens

Wandelaria

Een wandeling zonder al te veel geschiedenis. Veel afwisseling zat er niet in. Dat kan de organisatoren niet nagedragen worden want aan de omgeving kunnen ze niets veranderen. Die ligt daar nu eenmaal.

De signalisatie was goed, zonder meer. Het was nergens nodig om te twijfelen aan de weg die moest gevolgd worden. Ook niet in de bossen. Goed zo.

Het weer was somber maar het bleef gelukkig de hele tijd droog. Mooi meegenomen.

De track van deze wandeling. 29,29 kilometer